

วารสารวิชาการ อุตสาหกรรมศึกษา

วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2552 (87-92)

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้าในที่พักอาศัย ของผู้ปกครองนักเรียน

ไพรัช วงศ์ยุทธไกร, กัทธรา ประเสริฐวงษ์, ชมพูนุช วีระพัฒน์
สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
39/1 ถ.รัชดาภิเษก แขวงจันทรเกษม เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้าในที่พักอาศัยของผู้ปกครองนักเรียน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโรงเรียนแบบเจาะจง คือ โรงเรียนสหะพานิชย์ จำนวนตัวอย่าง 400 คน ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษา คือ สถานภาพของผู้ปกครองนักเรียน ได้แก่ ระดับการศึกษา รายได้ ขนาดครอบครัว ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้าในที่พักอาศัย 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการเลือกซื้อ ด้านวิธีการใช้ ด้านการบำรุงรักษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสหสัมพันธ์

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ปกครองนักเรียน ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 54 รองลงมาคือต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 40 และที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือสูงกว่าปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 6
2. รายได้ ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงสูงกว่า 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 55 รองลงมาคือ 10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 40 และต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 5 ตามลำดับ
3. ขนาดครอบครัว ส่วนใหญ่มีสมาชิกอาศัยอยู่รวมกันจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 35 อาศัยอยู่จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 31 อาศัยอยู่จำนวนมากกว่า 4 คน คิดเป็นร้อยละ 29 และอาศัยอยู่จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5 ตามลำดับ
4. ผู้ปกครองนักเรียน มีพฤติกรรมการอนุรักษ์ไฟฟ้าในที่พักอาศัยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก
5. ระดับการศึกษา รายได้ และขนาดครอบครัว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้าในที่พักอาศัยของผู้ปกครองนักเรียนโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้า

Abstract

The objective of this research was to study the factors related to the electrical energy conservation behavior of the parents. The researcher selected a specific school for the sampling. That was Sahapanit School and they were 400 parents. The independent variables were education level, income and family size. The dependent variables was

ไพรัช วงศ์ยุทธไกร, ภักตรา ประเสริฐวงษ์, ชมพูนุช วีระพัฒน์
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2552 (87-92)

energy saving behavior. The energy saving behavior would be consider in 3 areas:choosing, using and maintenance. The questionnaire were used for collecting data. The statistic used to analyze the data were percentage, mean, standard deviation, and Pearson product moment correlation.

The results were as followed:

1. The 54 percent of parents have bachelor degree, 40 percent of parents are lower bachelor degree, and only 6 percent of parents are higher than bachelor degree.
2. The 55 percent of parents have income higher than 20,000 baht, 40 percent of parents have income between 10,001-20,000 baht, 5 percent of parents have income lower than 10,000 baht.
3. The 35 percent of parents have family size of 4 persons, 31 percent of parents have family size of 3 persons, 29 percent of parents have family size of more than 4 persons, and 5 percent of parents have family size of 2 persons.
4. The energy saving behavior of the parents as a whole were high level.
5. The education level, income and family size of the parents were related to energy saving behavior at 0.05 level of significance.

Keyword: The electrical energy conservation

ภูมิหลัง

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 รัฐบาลมีเป้าหมายพัฒนาพลังงานของประเทศให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและช่วยสนับสนุนการพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจของประเทศและมียุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพตามความต้องการพลังงาน ในปี 2550 อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของไทยอยู่ในระดับร้อยละ 4 ต่อปี ส่งผลให้ความต้องการพลังงานเชิงพาณิชย์มีอัตราการเพิ่มขึ้นและในช่วงแผนฯ 10 (พ.ศ.2550-2554) คาดว่าจะมีอัตราการเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 5 ต่อปี โดยมีน้ำมันเป็นเชื้อเพลิงหลัก และเชื้อเพลิงรองลงไป ได้แก่ ก๊าซธรรมชาติ ลิกไนต์ ถ่านหิน ไฟฟ้าพลังน้ำ ไฟฟ้านำเข้า โดยในปีพ.ศ.2554 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของแผนฯ 10 และสัดส่วนการผลิตไฟฟ้าจากก๊าซธรรมชาติยังคงสูงสุด รองลงไป ได้แก่ ลิกไนต์ ถ่านหิน ไฟฟ้านำเข้า ไฟฟ้าพลังน้ำและจากเตาเผาถ่านหิน ตามลำดับ (สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน. 2551.)

อัตราการใช้พลังงานเพิ่มขึ้นนั้น สืบเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของประชากรโลกและการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมก่อให้เกิดการขยายตัวของชุมชนเมืองมากขึ้น ผลติดตามมาก็คือความต้องการทางด้านสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา ฯลฯ เพิ่มขึ้นตามลำดับ ประกอบกับความเจริญทางด้านเทคโนโลยี ทำให้มนุษย์เราสามารถคิดค้นประดิษฐ์สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อสนองความต้องการในชีวิตประจำวันในครัวเรือนต่างๆจำนวนมาก เช่น ตู้เย็น พัดลม ตู้ไมโครเวฟ เครื่องทำน้ำอุ่น เครื่องปรับอากาศ โทรทัศน์ เป็นต้น ซึ่งสิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านี้ ปัจจุบันกลายเป็นปัจจัยพื้นฐานในครัวเรือนของสังคมเมืองและกำลังแพร่หลายไปสู่สังคมชนบทในไม่ช้า ซึ่งผลกระทบต่อปริมาณการจัดหาพลังงานของภาครัฐ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน (เสริม หักขุนทด. 2544) จากปริมาณการใช้ไฟฟ้า ณ สิ้นเดือนพฤศจิกายน 2548 มีจำนวน 86,658 กิกะวัตต์ต่อชั่วโมง ขยายตัวจากช่วงเดือนเดียวกันในปีก่อนร้อยละ 6.5 ด้วยสาขาธุรกิจและอุตสาหกรรมขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.5 และ 5.7 ตามลำดับ บ้านอยู่อาศัยเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 และภาคเกษตรขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.0 ในขณะที่ลูกค้าตรงกฟผ.ลดลงร้อยละ

ไพรัช วงศ์ยุทธไกร, ภักตรา ประเสริฐวงษ์, ชมพูนุช วีระพัฒน์
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2552 (87-92)

2.5 ด้านการใช้ไฟฟ้าในเขตนครหลวงขยายตัวขึ้นในอัตรา ร้อยละ 5.6 เมื่อเทียบกับปีก่อน โดยการใช้ไฟฟ้าเพิ่มสูงขึ้นทุก สาขา กล่าวคือสาขาธุรกิจและสาขาอุตสาหกรรมมีปริมาณ การใช้ไฟฟ้าอยู่ในระดับ 10,605 และ 12,013 กิกะวัตต์ต่อ ชั่วโมงหรือเพิ่มขึ้นจากช่วง 11 เดือนแรก คิดเป็น ร้อยละ 5.0 สำหรับสาขาชาวบ้านอยู่อาศัย การใช้ไฟฟ้าอยู่ในระดับ 6,786 กิกะวัตต์ต่อชั่วโมงเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 7.5 (สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน. 2551.)

จากการสำรวจการใช้พลังงานของครัวเรือนในปี 2543 พบว่า ครัวเรือนทั่วประเทศมี ค่าใช้จ่ายด้านพลังงานที่ใช้ในครัวเรือน โดยเฉลี่ยประมาณเดือนละ 826.14 บาทต่อ ครัวเรือน เมื่อพิจารณาเป็นรายภาคจะเห็นว่าครัวเรือนใน กรุงเทพฯและ3จังหวัดรอบกรุงเทพฯ จะมีรายจ่าย ค่าไฟฟ้า สูงกว่าภาคอื่นมาก อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ครัวเรือนทั่วประเทศ มีการครอบครองเป็นเจ้าของมากที่สุดคือ พัดลมมี ประมาณร้อยละ 92.5 รองลงมาได้แก่โทรทัศน์ และหม้อหุง ต้มอาหารไฟฟ้า โดยมีสัดส่วนของครัวเรือนที่เป็นเจ้าของ ลิ้นหีดยังคงกล่าวประมาณ ร้อยละ 89.3 และ 79.6 ตามลำดับ นอกจากนี้ครัวเรือนที่มีเตารีดไฟฟ้ามีประมาณ ร้อยละ 74.3 มีวิทยุประมาณร้อยละ 71.8 และครัวเรือนอีก ร้อยละ 71.5 ของครัวเรือนทั่วประเทศมีตู้เย็นใช้ในครัวเรือน ในส่วนของหลอดไฟฟ้าที่ให้แสงสว่างครัวเรือนร้อยละ 17.2 มีการใช้หลอดดวงโคมและอีกร้อยละ 3.6 มีการใช้หลอด ตะเกียบ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2543) จะเห็นได้ว่า พลังงานเป็นปัจจัยในการพัฒนาประเทศและการดำรงชีวิต ของมนุษย์ แต่เนื่องจากแหล่งพลังงานมีอยู่อย่างจำกัด ดังนั้น เราจึงต้องเรียนรู้วิธีการใช้อย่างประหยัด เพื่อให้มีเพียงพอ สำหรับการวางแผนในอนาคตและพัฒนาแหล่งพลังงานอย่าง อื่นมาใช้ทดแทนก่อนที่แหล่งพลังงานจะถูกใช้หมดไป (วรรณพร ลิ้มปรีประเสริฐกุล. 2544)

ดังนั้น ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้าในที่พักอาศัยของ ผู้ปกครองนักเรียน โดยเฉพาะการศึกษาพฤติกรรม ซึ่งเป็นส่วน หนึ่งที่มีบทบาทในการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้าของประเทศ อีกทั้งสามารถใช้เป็นแนวทางในการให้ความรู้แก่นักเรียนให้มี

พฤติกรรมการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้า และสามารถให้หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนการอนุรักษ์พลังงาน ไฟฟ้าของประเทศต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้าในที่พักอาศัย ของผู้ปกครอง นักเรียน

ความสำคัญของการวิจัย

สามารถใช้เป็นแนวทางในการให้ความรู้แก่ ผู้ปกครองและนักเรียน ให้มีพฤติกรรมการอนุรักษ์พลังงาน ไฟฟ้า และสามารถให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้าของประเทศ

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยจะศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้าในที่พักอาศัยของ ผู้ปกครองนักเรียน โดยจะศึกษาพฤติกรรม 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการเลือกซื้อ ด้านวิธีการใช้ และด้านการ บำรุงรักษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent variable) ที่ใช้ในการ ศึกษาครั้งนี้คือ

สภาพทั่วไปของผู้ปกครองนักเรียน มีรายละเอียด ดังนี้

- 1.1 ระดับการศึกษา
- 1.2 รายได้
- 1.3 ขนาดครอบครัว

2. ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ พฤติกรรมการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้าในที่พักอาศัย 3 ด้าน ประกอบด้วย

- 2.1 ด้านการเลือกซื้อ
- 2.2 ด้านวิธีการใช้
- 2.3 ด้านการบำรุงรักษา

ไพรัช วงศ์ยุทธไกร, ภักตรา ประเสริฐวงษ์, ชมพูนุช วีระพัฒน์
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2552 (87-92)

สมมติฐานในการวิจัย

สถานภาพทั่วไปของผู้ปกครองนักเรียน ที่พักอาศัย คือ ระดับการศึกษา รายได้ และขนาดครอบครัว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้าในที่พักอาศัย ด้านการเลือกซื้อ ด้านวิธีการใช้ และด้านการบำรุงรักษา

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้าในที่พักอาศัยของผู้ปกครองนักเรียน ได้ผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับของพฤติกรรมการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้าในที่พักอาศัยของผู้ปกครองนักเรียนพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีพฤติกรรมการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้าในที่พักอาศัยในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก โดยมีพฤติกรรมในแต่ละด้านดังนี้

1.1 ด้านการเลือกซื้อ จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีพฤติกรรมการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้าในที่พักอาศัยด้านการเลือกซื้ออยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านวิธีการใช้ จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีพฤติกรรมการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้าในที่พักอาศัยด้านวิธีการใช้อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการบำรุงรักษา จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีพฤติกรรมการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้าในที่พักอาศัยด้านการบำรุงรักษาอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสถานภาพทั่วไปของผู้ปกครองนักเรียน คือระดับการศึกษา รายได้ และขนาดครอบครัว มีความสัมพันธ์โดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้าในที่พักอาศัยของผู้ปกครองนักเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบดังนี้

2.1 ระดับการศึกษา รายได้ และขนาดครอบครัว มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้าในที่พักอาศัยของผู้ปกครองนักเรียน ด้านการเลือกซื้ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ระดับการศึกษา รายได้ และขนาดครอบครัว มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้าในที่พักอาศัยของผู้ปกครองนักเรียน ด้านวิธีการใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ระดับการศึกษา รายได้ และขนาดครอบครัว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้าในที่พักอาศัยของผู้ปกครองนักเรียน ด้านการบำรุงรักษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาวิจัยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้าในที่พักอาศัยของผู้ปกครองนักเรียน สามารถอภิปรายผลความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้าทั้ง 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านการเลือกซื้อ จากการวิเคราะห์ข้อมูลแล้วพบว่า สถานภาพทั่วไป คือระดับการศึกษา รายได้ และขนาดครอบครัวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้าในที่พักอาศัยด้านการเลือกซื้ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิตินั้น ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าแต่ละบุคคลมีพฤติกรรมปฏิบัติที่ต่างกัน เช่น คนที่มีการศึกษาสูง รายได้สูง และขนาดครอบครัวใหญ่จะมีพฤติกรรมที่คำนึงถึงการประหยัดพลังงานไฟฟ้าสอดคล้องกับ (ภักตรา ชื่นชมลดา. 2543) วิจัยเรื่องลักษณะและพฤติกรรมการใช้สินค้าของผู้บริโภคสตรีในเขตกรุงเทพมหานคร เสนอว่า พฤติกรรมของมนุษย์นั้นเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความนึกคิด ความรู้สึก หรือการแสดงออกของมนุษย์ ดังนั้น พฤติกรรมการบริโภคของบุคคลจึงเป็นผลมาจากอิทธิพลของปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อ และปัจจัยภายในตัวบุคคล ได้แก่ ความต้องการ การรับรู้ และเลือกข่าวสารเกี่ยวกับสินค้า สิ่งที่คุณเลือกจดจำ ได้แก่ ความต้องการ การรับรู้และเลือกข่าวสารเกี่ยวกับสินค้า สิ่งที่คุณเลือกจดจำได้มีผลต่อการตัดสินใจในพฤติกรรมที่แสดงออก (ชลดา ทองสุกนอก. 2540) ปัจจุบันการรับข้อมูลเกี่ยวกับสินค้า ผลิตภัณฑ์ การอธิบายเกี่ยวกับตัวสินค้า การให้บริการต่างๆ มีความทัดเทียมกันโดยไม่พิจารณาว่าลูกค้าจะมีสถานภาพทั่วไปอย่างไร นอกจากนี้ยังสามารถซื้อในระบบเงินผ่อนได้ จึงทำให้ปัจจัย

ไพรัช วงศ์ยุทธไกร, ภักตรา ประเสริฐวงษ์, ชมพูนุช วีระพัฒน์
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2552 (87-92)

สถานภาพทั่วไปไม่มีผลต่อการเลือกซื้อ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีลำดับชั้นความต้องการของมาสโลว์ และเป็นไปตามกระบวนการขั้นตอนการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค 5 ขั้นตอน คือ การรับรู้ถึงความต้องการ การค้นหาข้อมูล การประมวลผลทางเลือก การตัดสินใจซื้อ และพฤติกรรมภายหลังการซื้อ และสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ ศิริชัย ศรีเหนียง (2542) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในครัวเรือนของข้าราชการในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย พบว่าระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน รายจ่ายค่าใช้ไฟฟ้าเฉลี่ยต่อเดือนและปัจจัยกระตุ้น ได้แก่ การรับรู้ข่าวสารด้านการประหยัดไฟฟ้ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในครัวเรือนของข้าราชการ

2. ด้านวิธีการใช้ จากการวิเคราะห์ข้อมูลแล้วพบว่าสถานภาพทั่วไป ระดับการศึกษา รายได้ และขนาดครอบครัว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้าในที่พักอาศัยด้านวิธีการใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะการใช้พลังงานไฟฟ้าในที่พักอาศัยมีความจำเป็นในชีวิตประจำวันของทุกคน แต่อย่างไรก็ตาม ความสำคัญในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในที่พักอาศัยนั้นพบว่าจากการศึกษาภาพรวมจะอยู่ในระดับปริญญาตรีมากที่สุด และมีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการประหยัดพลังงานระดับมากที่สุด ในข้อที่ท่านศึกษาคู่มือและปฏิบัติตามคำแนะนำก่อนใช้อุปกรณ์ไฟฟ้า นั้นแสดงให้เห็นว่า คนที่มีการศึกษาจะอ่านคู่มือการใช้เสมอ ซึ่งสอดคล้องแนวคิดของบลูเมอร์ (Blumer) ที่ได้กล่าวถึงการติดต่อโดยกลุ่มว่า สังคมมนุษย์ที่แตกต่างชนิดกัน ส่วนใหญ่ชีวิตที่อยู่รวมกันทั้งหมดจะประกอบเป็นแบบปฏิบัติ และมีพฤติกรรมร่วมของบุคคลเมื่อกลุ่มมีความสนใจมุ่งไปที่ทิศทางใดบุคคลส่วนใหญ่ในกลุ่มก็จะมีคามสนใจไปในทิศทางนั้น (อ้างอิงจากชลดดา ทองสุกนอก. 2540) และสอดคล้องกับงานวิจัยของมานิจ ตั้งสุภูมิ (2545) ที่พบว่าระดับการศึกษามีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการการซื้อกาแฟสำเร็จรูปพร้อมดื่มบรรจุกระป๋องของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

3. ด้านการบำรุงรักษา จากการวิเคราะห์ข้อมูลแล้วพบว่า สถานภาพทั่วไประดับการศึกษา รายได้ และขนาดครอบครัว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้าในที่พักอาศัยด้านการบำรุงรักษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ พฤติกรรมการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้าด้านการบำรุงรักษาที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ การศึกษาคู่มือ การบำรุงรักษาเครื่องใช้ไฟฟ้าและปฏิบัติตาม การไม่ปล่อยให้สิ่งสกปรกเข้าไปในเครื่องดูดฝุ่นและท่านดูแลไม่ปล่อยให้เครื่องใช้ไฟฟ้าชำรุดจนจึงส่งซ่อม แสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองนักเรียนยอมรับข้อมูลและเชื่อว่าปฏิบัติตามแล้วจะทำให้สามารถประหยัดพลังงานไฟฟ้าในที่พักอาศัยได้ ยังมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูล ประสิทธิภาพสูงทางสื่อวิทยุและโทรทัศน์เพราะเป็นแหล่งการรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียน ดังนั้นข้อมูลส่วนรายละเอียดปลีกย่อยเหล่านี้ จะต้องอ่านจากหนังสือหรือเอกสารเผยแพร่ที่หน่วยงานราชการได้จัดทำไว้ แสดงให้เห็นว่าผู้คนส่วนใหญ่จะการเลือกวิธีการประหยัดพลังงานไฟฟ้าด้านการบำรุงรักษานั้นมาจากการฟัง การดู ซึ่งเข้าใจได้ง่ายเพราะพฤติกรรมมนุษย์ต้องมีแรงจูงใจมากกระทบจึงจะทำให้มีแรงผลักดันการแสดงพฤติกรรมในแต่ละด้านออกมา ทั้งที่เป็นพฤติกรรมที่เป็นไปตามธรรมชาติหรือพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ (สุภัททา ปิณฑะแพทย์. ม.ป.ป.) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฬารีย์ ถมยา (2541) ที่ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติตาม มาตรการการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในภาคบุคลากรในสถานศึกษาพบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความพึงพอใจในการปฏิบัติตามมาตรการการประหยัดพลังงานไฟฟ้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยผู้วิจัยสามารถเสนอแนะในเรื่องของการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้าในที่พักอาศัยของผู้ปกครองนักเรียน เพื่อให้บุคคลทั่วไปหรือเจ้าของที่พักอาศัย มีพฤติกรรมทั้ง 3 ด้านดังนี้

1. ด้านการเลือกซื้อ เนื่องจากราคาของเครื่องใช้ไฟฟ้าที่มีประสิทธิภาพสูงจะมีราคาแพง ดังนั้น

ไพรัช วงศ์ยุทธไกร, ภักตรา ประเสริฐวงษ์, ชมพูนุช วีระพัฒน์
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2552 (87-92)

รัฐบาลควรมีนโยบายสนับสนุนด้านการประหยัดพลังงานไฟฟ้าและควรมีการควบคุมราคาเครื่องใช้ไฟฟ้า ในระดับที่เหมาะสมกับคุณภาพและควบคุมให้ผลิตได้ตามมาตรฐานอุตสาหกรรม

2. ด้านวิธีการใช้ รัฐบาลควรมีนโยบายให้ผู้ผลิตผลิตคู่มือการใช้งานอย่างละเอียดพร้อมทั้งข้อควรระวังต่างๆที่อาจเกิดจากการใช้และผู้ใช้ควรตระหนักและศึกษาการใช้งานอย่างละเอียดก่อนการติดตั้ง เพื่อที่จะสามารถติดตั้งและใช้งานได้อย่างถูกวิธี

3. ด้านการบำรุงรักษา รัฐบาลควรมีนโยบายให้ผู้ผลิต ผลิตคู่มือการบำรุงรักษา พร้อมทั้งข้อควรระวังต่างๆที่อาจเกิดจากการบำรุงรักษาที่ผิดวิธี และผู้ใช้ควรตรวจสอบสภาพการใช้งานของเครื่องใช้ต่างๆอย่างสม่ำเสมอ หากพบว่ามีจุดใดเสื่อมสภาพหรือชำรุดและสามารถซ่อมเองโดยที่ไม่เป็นอันตรายก็ควรดำเนินการด้วยตนเองเพื่อจะได้เป็นการประหยัดบางกรณีควรเรียกช่างผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาทำการซ่อมบำรุง

4. รัฐบาลควรมีนโยบายให้มีการจัดนิทรรศการการประหยัดพลังงานไฟฟ้า หรือส่งเสริมให้บุคคลทั่วไปมีส่วนร่วม เช่น ส่งบทความการประหยัดพลังงานเข้าประกวด เป็นต้น

5. รัฐบาลควรมีนโยบาย ให้มีการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้าในทุกระดับชั้นเพื่อเป็นการสร้างจิตสำนึกของการประหยัดพลังงาน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้าในกลุ่มตัวอย่างอื่นที่มีลักษณะเป็นบ้านเดี่ยวหรืออาคารชุด

2. ควรศึกษาการรับรู้ข่าวสาร ความรู้ และความตระหนักของคนแต่ละกลุ่มที่มีต่อการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้า

บรรณานุกรม

[1.] ชลดา ทองสุกนอก. (2540). การเปิดรับสื่อ ความรู้ทัศนคติ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์พลังงานของเจ้าของอาคารและโรงงานควบคุม.

วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์พัฒนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

[2.] จุฑารีย์ ถมยา. (2541). ความพึงพอใจในการปฏิบัติตามมาตรการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในภาครัฐของบุคลากรในสถานศึกษากรณีศึกษาวิทยาลัยเทคนิคลำปาง. รายงานค้นคว้าอิสระ ศศ.ม. (การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

[3.] ภักตรา ชื่นชมลดดา. (2543). ลักษณะและพฤติกรรมการใช้สินค้าของผู้บริโภคสตรีในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

[4.] มานิจ ตั้งสุภูมิ. (2545). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อกาแฟสำเร็จรูปพร้อมดื่มบรรจุกระป๋องของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ บธ.ม. (การตลาด). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

[5.] วรณพร ลิ้มปรีประเสริฐกุล. (2544). ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับและเลือกใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ประหยัดพลังงานภายในบ้านของอาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาทรัพยากร). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

[6.] ศิริชัย ศรีเหนียง. (2542). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในครัวเรือนของข้าราชการในสังกัดงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (นโยบายและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกริก.

[7.] สุภัททา ปิณฑะแพทย์. (ม.ป.ป.). จิตวิทยาทั่วไป. ภาควิชาจิตวิทยาและแนะแนว สถาบัน ราชภัฏสวนสุนันทา.

[8.] สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน . (2551). www.eppo.go.th